

Republika Hrvatska
Prekršajni sud u Osijeku
Osijek

KL	27-11-2018
P	
O	
22	17761

Broj: Pp 4. G-868/18-8

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Prekršajni sud u Osijeku po sucu Dragici Mitrović, uz sudjelovanje Marije Bokun, kao zapisničara, u prekršajnom predmetu protiv I. okr. Kliničkog bolničkog centra Osijek, kao pravne osobe i II. okrivljenice Aurore Antolović Amidžić, kao odgovorne osobe u pravnoj osobi, zbog prekršaja iz čl. 229. st. 1. toč. 16. i st. 2. Zakona o radu, pokrenutog po optužnom prijedlogu Ministarstva rada i mirovinskoga sustava, Inspektorata rada, Područnog ureda Osijek, Službe za nadzor radnih odnosa, Klasa: 116-02/18-01/319, Urbroj: 524-10-05-01/8-18-52 od 4. rujna 2018., nakon završenog žurnog postupka, 26. listopada 2018.

presudio je

Na temelju čl. 182. toč. 2. Prekršajnog zakona („Narodne novine“ broj: 107/07, 39/13, 157/13, 110/15 i 70/17)

I. okr. pravna osoba **KLINIČKI BOLNIČKI CENTAR OSIJEK**, sa sjedištem u Osijeku, J. Huttlera 4, djelatnost: zdravstvo, MBS: 030000889, OIB: 89819375646, broj žiro – računa HR1210010051863000160 pri Državnom proračunu, prekršajno nekažnjavana, vodi se drugi prekršajni, a niti kazneni postupak protiv iste i

II. okrivljena **AURORA ANTOLOVIĆ-AMIDŽIĆ**, OIB: 04123691294, rođena 15. 11. 1972., s prebivalištem u Osijeku, J. J. Strossmayera 200, državljanka RH

oslobađaju se od optužbe

I. okr. kao poslodavac i II. okr. kao odgovorna osoba u pravnoj osobi I.okr.

da bi u Bolničkoj ljekarni u Osijeku, Josipa Huttlera 4, u razdoblju od 01.01.2016. do 31.12.2016., prekovremeni rad radnika Silvije Stiblik-Stipešević, Jasne Utrobičić-Randelović i Mateja Glavaš trajao duže od 180 sati godišnje, budući je u obuhvaćenom vremenskom razdoblju radnica Silvija Stiblik-Stipešević radila 416 sati prekovremeno, Jasna Utrobičić-Randelović radila je 359 sati prekovremeno i Matej Glavaš radio je 374 sata prekovremeno

dakle, da bi rad imenovanih radnika trajao duže od 180 sati godišnje

čime bi postupili suprotno odredbi čl. 65. st. 4. Zakona o radu ("Narodne novine" broj: 93/14), kažnjivo po čl. 229. st. 1. toč. 16. i st. 2. cit. Zakona

Na temelju čl. 140. st. 2. Prekršajnog zakona, troškovi vođenja prekršajnog postupka padaju na teret proračunskih sredstava suda.

Obrazloženje

Ministarstvo rada i mirovinskog sustava, Inspektorat rada, Područni ured Osijek, Služba za nadzor radnih odnosa, podnio je optužni prijedlog, Klasa:116-02/18-01/319, Urbroj: 524-10-05-01/8-18-52 od 4. rujna 2018., protiv I. okr. pravne osobe Klinički bolnički centar Osijek i II. okr. Aurore Antolović Amidžić, kao odgovorne osobe u pravnoj osobi, zbog prekršaja iz čl. 229. st. 1. toč. 16. i st. 2. Zakona o radu.

U pisanoj obrani I. okrivljena pravna osoba prije svega ističe kako ne osporava činjenično utvrđenje za prekršaj koji joj se stavlja na teret optužnim prijedlogom. S obzirom na prekršaj iz optužnog prijedloga u svoju obranu navode da se na KBC Osijek kao zdravstvenu ustanovu, glede organizacije rada primjenjuju se odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja. Sukladno čl. 162. st. 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, zdravstvene ustanove u mreži javne zdravstvene službe obvezne su neprekidno pružati zdravstvenu zaštitu, radom u jednoj, dvije ili više smjena, pomakom radnog vremena, pripravnosti ili dežurstvom u skladu s potrebama stanovništva i oblicima pružanja zdravstvenih usluga. Zbog nedostatka kadra, odnosno liječnika i medicinskih sestara/medicinskih tehničara, nije moguće osigurati kontinuitet pružanja zdravstvene zaštite kao zakonske obveze drugačijim rasporedom rada. U tom smislu, čak i da takav rad nije dozvoljen odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Kolektivnim ugovorom, takva organizacija rada, koja podrazumijeva prekovremeni rad liječnika i medicinskih sestara/medicinskih tehničara (odnosno zdravstvenih radnika općenito), predstavlja postupanje u krajnjoj nuždi, jer se otklanja izravno predstojeća neskrivljena opasnost (smrt pacijenta, ugrožavanje zdravlja i dr.), a učinjeno zlo (prekovremeni rad) je nedvojbeno manje od onoga koje je prijetilo. Stoga, smatraju da su ispunjeni uvjeti iz čl. 19. st. 1. Prekršajnog zakona jer u konkretnom slučaju nije sporno kako je prekovremeni rad manje zlo o opasnosti za život i zdravlje ljudi u slučaju kad se ne bi osigurala 24-satna zdravstvena zaštita. Da postupanje I. okr. predstavlja uvjet za oslobođenje od optužbe temeljem čl. 182. st. 1. toč. 2. Prekršajnog zakona, odnosno da postoje okolnosti koje isključuju krivnju, potvrđuju i presude Prekršajnog suda u Zagrebu i Osijeku. Nadalje, iz odredbi čl. 59. Ustava, čl. 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti te ostalih pozitivnih propisa nedvojbeno proizlazi kako je svakoj osobi zajamčeno pravo na zdravstvenu zaštitu i na mogućnost ostvarenja najviše moguće razine zdravlja u skladu s potrebama stanovništva. Čl. 162. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano je kako slijedi: 1) Zdravstvene ustanove koje obavljaju zdravstvenu djelatnost u mreži javne zdravstvene službe obvezne su neprekidno pružati zdravstvenu zaštitu, radom u jednoj, dvije ili više smjena, pomakom radnog vremena, pripravnosti ili dežurstvom u skladu s potrebama stanovništva i oblicima pružanja zdravstvenih usluga. 9) Zdravstveni radnici ne smiju napustiti radno mjesto dok nemaju zamjenu, iako je njihovo radno vrijeme proteklo, ako bi time bila dovedena u pitanje sigurnost pružanja zdravstvene zaštite. Uz sve navedeno, u 2016. donesen je nalog o zabrani zapošljavanja u zdravstvenim ustanovama kojim se svim zdravstvenim ustanovama nalaže da obustave sve postupke zapošljavanja radnika uključujući i natječaje koji su u tijeku, te prijem radnika na specijalističko usavršavanje. Nadalje, navode da su u niz navrata tražili od Ministarstva zdravlja suglasnost za zapošljavanje radnika. Većina zahtjeva ostala je bez odgovora, te usprkos nastojanjima da se poveća broj izvršitelja, nisu bili u mogućnosti isto realizirati. Stoga, I. okr. nije mogao nikako utjecati na organizaciju rada na način da povećanjem broja izvršitelja smanje broj prekovremenih sati. Smatraju kako se eventualnim kažnjavanjem ne bi postigla svrha kažnjavanja, jer jedini drugi način na koji se rad može organizirati značio bi prekid kontinuiteta pružanja zdravstvene zaštite, čime bi bili ugroženi ljudski životi. Posebno naglašavaju, kako je mogućnost organizacije rada kod I. okr. uz

manjak djelatnika na pojedinim odjelima, dodatno otežana zbog situacija poput: povećanje broja pacijenata, bolovanje djelatnika, porođiljni dopust djelatnika, upućivanje na usavršavanje u vanjsku zdravstvenu ustanovu, nepotpisivanje suglasnosti za rad duži od 48 sati tjedno i dr. Upozoravaju i na odredbu čl. 183. Kaznenog zakona – nepružanje medicinske pomoći u hitnim stanjima za koje djelo je propisana kazna zatvora do tri godine! Dakle, ukoliko su navedeni radnici bili zaduženi raditi više od vremena propisanog Zakonom o radu, to je posljedica postupanja KBC-a Osijek sukladno naprijed navedenim odredbama, radi pružanja neodgodive i krajnje nužne zdravstvene zaštite te radi osiguranja neprekidnog pružanja te zaštite. U suprotnom, strogo pridržavanje ograničenja iz Zakona o radu uz manjak zdravstvenog osoblja doveo bi do toga da se ne bi mogla omogućiti 24-satna zdravstvena zaštita, što bi imalo posljedice za život i zdravlje građana. Opće je poznata činjenica da zdravstvenog kadra nedostaje, zbog kojih je nužna raspodjela radnog vremena, kojom će se osigurati zdravstvena zaštita s postojećim kadrom. Nadalje, svi navedeni djelatnici imaju pisane suglasnosti kojom pristaju zbog potrebe posla raditi duže od 48 sati tjedno u KBC Osijek. Osobito ističu kako nije bilo oštećenih, svi sati su radnicima uredno plaćeni te nije nastala nikakva šteta. Slijedom svega navedenog, I. okrivljena predlaže sudu da ih se oslobodi od kazne.

II. okrivljena Aurora Antolović-Amidžić u pisanoj obrani je navela da priznaje učin prekršaja kako se to navodi u optužnom prijedlogu. Ističe da je bolnička ljekarna KBC Osijek u obvezi osigurati kontinuirano izdavanje lijekova i medicinskog potrošnog materijala ostalim organizacijskim jedinicama unutar bolnice radi čega je određeno dežurstvo 1 magistar farmacije svaki dan. Kako je njih magistara farmacije trenutno zaposleno ukupno 4 u KBC-u Osijek tako je nemoguće organizirati dežurstvo bez prekovremenog rada, a koji će prijeći maksimalno dopušten broj sukladno važećem Zakonu o radu. Navodi da se na KBC Osijek kao zdravstvenu ustanovu, glede organizacije rada primjenjuju odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Kolektivnog ugovora za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja. Sukladno čl. 162. st. 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, zdravstvene ustanove u mreži javne zdravstvene službe obvezne su neprekidno pružati zdravstvenu zaštitu, radom u jednoj, dvije ili više smjena, pomakom radnog vremena, pripravnosti ili dežurstvom u skladu s potrebama stanovništva i oblicima pružanja zdravstvenih usluga. Što se tiče utvrđenog prekovremenog rada tijekom cijele 2016. ističe da zbog nedostatka kadra, odnosno liječnika i medicinskih sestara/medicinskih tehničara, nije moguće osigurati kontinuitet pružanja zdravstvene zaštite kao zakonske obveze drugačijim rasporedom rada. U tom smislu, čak i da takav rad nije dozvoljen odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Kolektivnim ugovorom, takva organizacija rada, koja podrazumijeva prekovremeni rad liječnika i medicinskih sestara/medicinskih tehničara (odnosno zdravstvenih radnika općenito), predstavlja postupanje u krajnjoj nuždi, jer se otklanja izravno predstojeće neskrivljena opasnost (smrt pacijenta, ugrožavanje zdravlja i dr.), a učinjeno zlo (prekovremeni rad) je nedvojbeno manje od onoga koje je prijetilo. Stoga, smatra da su ispunjeni uvjeti iz čl. 19. st. 1. Prekršajnog zakona jer u konkretnom slučaju nije sporno kako je prekovremeni rad manje zlo od opasnosti za život i zdravlje ljudi u slučaju kad se ne bi osigurala 24-satna zdravstvena zaštita. Da postupanje I. okrivljene predstavlja uvjet za oslobođenje od optužbe temeljem čl. 182. st. 1. toč. 2. Prekršajnog zakona, odnosno da postoje okolnosti koje isključuju krivnju, potvrđuju i presude Prekršajnog suda u Zagrebu, br. Pp G-1779/16 od 24.10.2016. i Pp G-4608/16 od 27.03.2017. te presuda Prekršajnog suda u Osijeku br. Pp 9. G-912/16 od 18.12.2017. Nadalje, iz odredbi čl. 59. Ustava, čl. 3. Zakona o zdravstvenoj zaštiti te ostalih pozitivnih propisa nedvojbeno proizlazi kako je svakoj osobi zajamčeno pravo na zdravstvenu zaštitu i na mogućnost ostvarenja najviše moguće razine zdravlja u skladu s potrebama stanovništva. Člankom 162. Zakona o zdravstvenoj zaštiti propisano je kako slijedi: 1) Zdravstvene

ustanove koje obavljaju zdravstvenu djelatnost u mreži javne zdravstvene službe obvezne su neprekidno pružati zdravstvenu zaštitu, radom u jednoj, dvije ili više smjena, pomakom radnog vremena, pripravnošću ili dežurstvom u skladu s potrebama stanovništva i oblicima pružanja zdravstvenih usluga. 9) Zdravstveni radnici ne smiju napustiti radno mjesto dok nemaju zamjenu, iako je njihovo radno vrijeme proteklo, ako bi time bila dovedena u pitanje sigurnost pružanja zdravstvene zaštite. Uz sve gore navedeno, u 2016. donesen je nalog o zabrani zapošljavanja u zdravstvenih ustanovama kojim se svim zdravstvenim ustanovama nalaže da obustave sve postupke zapošljavanja radnika uključujući i natječaje koji su u tijeku te prijem radnika na specijalističko usavršavanje. Navodi da nije mogla nikako utjecati na organizaciju rada na način da povećanjem broja izvršitelja smanji broj prekovremenih sati. Smatra kako se eventualnim kažnjavanjem ne bi postigla svrha kažnjavanja, jer jedini drugi način na koji se rad može organizirati značio bi prekid kontinuiteta pružanja zdravstvene zaštite, čime bi bili ugroženi ljudski životi. Posebno naglašava, kako je mogućnost organizacije rada kod I. okrivljene uz manjak djelatnika na pojedinim odjelima, dodatno otežana zbog situacije poput: povećanje broja pacijenata, bolovanje djelatnika, porođiljni dopust djelatnika, upućivanje na usavršavanje u vanjsku zdravstvenu ustanovu, nepotpisivanje suglasnosti za rad duži od 48 sati tjedno i dr. Upozorava i na odredbu čl. 183. Kaznenog zakona – Nepružanje medicinske pomoći u hitnim stanjima za koje djelo je propisana kazna zatvora do tri godine! Dakle, ukoliko su navedeni radnici bili zaduženi raditi više od vremena propisanog Zakonom o radu, to je posljedica postupanja KBC-a Osijek sukladno naprijed navedenim odredbama, radi pružanja neodgodive i krajnje nužne zdravstvene zaštite te radi osiguranja neprekidnog pružanja te zaštite. U suprotnom, strogo pridržavanje ograničenja iz Zakona o radu uz manjak zdravstvenog osoblja doveo bi do toga da se ne bi mogla omogućiti 24-satna zdravstvena zaštita, što bi imalo posljedice za život i zdravlje građana. Također navodi da je opće poznata činjenica da zdravstvenog kadra nedostaje, zbog kojih je nužna raspodjela radnog vremena, kojom će se osigurati zdravstvena zaštita s postojećim kadrom. Nadalje, svi navedeni djelatnici imaju pisane suglasnosti kojom pristaju zbog potrebe posla raditi duže od 48 sati tjedno u KBC Osijek. Osobito ističe kako nije bilo oštećenih, svi sati su radnicima uredno plaćeni te nije nastala nikakva šteta, te predlaže sudu da ju se oslobodi od kazne.

U dokaznom postupku sud je izvršio uvid i pročitao dokaze koji priležu sudskom spisu i to očitovanje na inspekcijски nadzor (list 1-3 spisa), zapisnik II (list 4-16 spisa), zapisnik (list 17-19 spisa), popis djelatnika KBC Osijek – bolničke ljekarne (list 20 spisa), obavijest (list 21 spisa), Izvadak iz sudskog registra (list 26-31 spisa), Nalog Ministarstva zdravlja od 29. siječnja 2016. (list 54 spisa), te priložene presude prvostupanjских prekršajnih sudova broj: 18. Pp G-1779/16, 32. Pp G-4608/16 i Pp 9. G-912/16 (list 32-53 spisa).

Analizirajući izvedene dokaze svaki ponaosob i u međusobnoj svezi sud smatra da iz rezultata provedenog dokaznog postupka utvrđeno da u konkretnom slučaju na strani okrivljenika postoje okolnosti koje isključuju njihovu krivnju, tj. postojanje njihove prekršajno pravne odgovornosti te je zbog toga iste na temelju čl. 182. toč. 2. Prekršajnog zakona oslobodio od optužbe.

Naime, okrivljenici u danim obranama ne poriču da su predmetni radnici u obuhvaćenom vremenskom razdoblju ostvarili navedene prekovremene sate, odnosno ne poriču da je prekovremeni rad istih trajao duže od zakonom propisanog ograničenja ukupnog trajanja prekovremenog rada na godišnjoj razini, tj. duže od 180 sati godišnje, ali poriču krivnju za terećeni prekršaj opravdavajući se da su u inkriminirano vrijeme postupali u krajnjoj nuždi, a koja okolnost isključuje njihovu prekršajno pravnu odgovornost.

U odnosu na isključenje krivnje tj. postojanje krajnje nužde, pozivaju se na odredbe Zakona o zdravstvenoj zaštiti i Kolektivni ugovor za djelatnost zdravstva i zdravstvenog osiguranja, ističući da su sukladno čl. 162. st. 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti zdravstvene ustanove u mreži javne zdravstvene službe, obvezne neprekidno pružati zdravstvenu zaštitu radom u jednoj, dvije ili više smjena, pomakom radnog vremena, pripravnosti ili dežurstvom u skladu s potrebama stanovništva i oblicima pružanja zdravstvenih usluga.

Osim pozivanja na zakonske propise okrivljenici u obrani ističu i da je u 2016. donesen nalog zabrane zapošljavanja u zdravstvenim ustanovama, kojim se svim zdravstvenim ustanovama nalaže da obustave sve postupke zapošljavanja radnika uključujući i natječaje koji su u tijeku te prijem radnika na specijalističko usavršavanje, pa zbog postojanja navedene zabrane nikako nisu mogli utjecati da smanje broj prekovremenih sati imenovanih radnika, jer se drugačije nije mogao organizirati rad u pružanju zdravstvene zaštite, osim na način da imaju prekid kontinuiteta pružanja zdravstvene zaštite čime bi bili ugroženi ljudski životi.

Nadalje, okrivljenici u pisanim obranama navode i da svi djelatnici imaju pisane suglasnosti kojom pristaju zbog potrebe posla raditi duže od 48 sati tjedno u KBC Osijek.

Pisane obrane okrivljenika u cijelosti su u suglasnosti s priloženom i pročitanim materijalnom dokumentacijom koja se nalazi u spisu, odnosno zapisnicima o obavljenom inspekcijskom nadzoru i nalogom Ministarstva zdravlja od 29. siječnja 2016.

Naime, iz dostavljenog naloga Ministarstva zdravlja razvidno je da je zdravstvenim ustanovama naložena obustava zapošljavanja radnika (zdravstvenih i nezdravstvenih) uključujući i natječaje koji su u tijeku te prijem radnika na specijalističko usavršavanje.

Stoga, imajući u vidu dane obrane okrivljenika, koje su u cijelosti u suglasnosti s naprijed navedenom dokumentacijom, sud je u cijelosti prihvatio iste, smatrajući ih uvjerljivim i logičnim, i u skladu sa relevantnim zakonskim propisima, odnosno u skladu s odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti.

Naime, s obzirom na jasnu dikciju odredbe čl. 162. st. 1. Zakona o zdravstvenoj zaštiti koja propisuje obvezu neprekidnog pružanja zdravstvene zaštite svim zdravstvenim ustanovama, tj. u kontinuitetu od 24 sata, a uvažavajući pri tome posebno činjenicu da okrivljenici zbog postojanja zabrane zapošljavanja donesene od strane Ministarstva zdravlja, nisu imali mogućnost zapošljavanja novih radnika, pa zbog toga nisu niti bili u mogućnosti organizirati rad predmetnih radnika na način da poštuju propisanu zakonsku odredbu iz čl. 65. st. 4. Zakona o radu kojom je propisano da prekovremeni rad radnika ne može biti duži od 180 sati godišnje, time po ocjeni ovog suda, navedeni razlozi predstavljaju razloge koji isključuju prekršajnu odgovornost predmetnih radnika, a zbog postojanja krajnje nužde.

Člankom 19. stavkom 1. Prekršajnog zakona propisano je da nema prekršaja kada je počinitelj ostvario njegova propisana obilježja radi toga da od sebe ili drugoga otkloni istodobnu ili izravnu predstojeću neskrivljenu opasnost koja se na drugi način nije mogla otkloniti, a pri tome učinjeno zlo je manje od onog koje je prijetilo.

Navedeni propust okrivljenika zbog kojeg se terete podnesenim optužnim prijedlogom, tj. činjenicama da je prekovremeni rad predmetnih radnika trajao duže od zakonom dopuštenog na razini godine, odnosno duže od 180 sati godišnje, pored činjenice da

su okrivljenici prema naprijed citiranoj zakonskoj odredbi bili dužni neprekidno pružati zdravstvenu zaštitu, tj. od 00,00 do 24,00 sata i pored činjenice da je postojala zabrana primitka novih djelatnika u zdravstvenim ustanovama, po ocjeni ovog suda ukazuju na opravdan zaključak da je u konkretnoj situaciji isključena prekršajna odgovornost okrivljenika zbog postojanja razloga krajnje nužde, slijedom čega je sud okrivljenike na temelju čl. 182. toč. 2. Prekršajnog zakona oslobodio od optužbe.

Kako su okrivljenici oslobođeni od optužbe iz tog razloga na temelju čl. 140. st. 2 Prekršajnog zakona troškovi vođenja prekršajnog postupka padaju na teret proračunskih sredstava suda.

U Osijeku 26. listopada 2018.

ZAPISNIČAR
Marija Bokun

SUDAC
Dragica Mitrović

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU :

Protiv ove presude stranke imaju pravo žalbe u roku od 8 (osam) dana, računajući od dana primitka prijepisa iste. Žalba se podnosi ovom sudu u dva istovjetna primjerka, a o njoj odlučuje Visoki prekršajni sud Republike Hrvatske

DOSTAVITI:

1. I. i II. okrivljeniku,
2. Ovlaštenom tužitelju,
3. Arhivi